

TÁRSADALOMFÖLDRAJZI FOLYAMATOK  
KELET-KÖZÉP-EURÓPÁBAN: PROBLÉMÁK,  
TENDENCIÁK, IRÁNYZATOK

Nemzetközi földrajzi konferencia  
Beregszász, 2020. március 26–27.

Tanulmánykötet

1. kötet

СОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ  
В СХІДНО-ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ: ПРОБЛЕМИ,  
ТЕНДЕНЦІЇ, НАПРЯМИ

Міжнародна наукова географічна конференція  
Берегове, 26–27 березня 2020 року

Збірник наукових робіт

Том 1

HUMAN GEOGRAPHICAL PROCESSES  
IN EAST CENTRAL EUROPE: PROBLEMS,  
TENDENCIES AND TRENDS

International Geographical Conference  
Berehove, March 26–27, 2020

Selected papers

Volume 1

II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA

**TÁRSADALOMFÖLDRAJZI FOLYAMATOK  
KELET-KÖZÉP-EURÓPÁBAN: PROBLÉMÁK,  
TENDENCIÁK, IRÁNYZATOK**

Nemzetközi földrajzi konferencia  
Beregszász, 2020. március 26–27.

**Tanulmánykötet**

1. kötet



„RIK-U” Kft.

Ungvár

2020

**УДК (ЕТО): 911.3(4-11)(4-191.2)**  
**T– 32**

A kétkötetes kiadvány a Beregszászban, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán 2020. március 26–27-re tervezett, de a koronavírus-járvány miatt bevezetett karantén következtében elhalasztott *Társadalomföldrajzi folyamatok Kelet-Közép-Európában: problémák, tendenciák, irányzatok* című nemzetközi földrajzi konferenciára beküldött előadások anyagát tartalmazza.

Készült a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Kiadói Részlege és Földtudományi és Turizmus Tanszéke közreműködésével.

Szerkesztőbizottság: *Berghauer Sándor, Dávid Lóránt Dénes, Dnyisztrjanszkij Miroslav, Fodor Gyula, Gergely Livia, Gönczy Sándor, Izsák Tibor, Mocá Andrij, Molnár D. István, Molnár József, Nagy Tibor, Oláh Natália, Papp Géza, Sass Enikő, Sesuka Halina, Tóth Attila, Vince Tímea, Virván Olga*

Műszaki szerkesztés: *Dobos Sándor*

Tördelés: *Dobos Sándor, Orbán Melinda, Tótin Viktória*

Korrektúra: *Kordonec Oleksandr, Pusztai-Tárczy Beatrix, Sin Edina, Vrabely Tamás*

Borítóterv: *Molnár D. István*

ETO-besorolás: *a II. RF KMF Apáczai Csere János Könyvtára*

A kiadásért felelnek: *Orosz Ildikó, Dobos Sándor*

A kötetben található tanulmányokat  
a nemzetközi földrajzi konferencia Tudományos Tanácsa lektorálta.

A közölt tanulmányok tartalmáért a szerzők a felelősek.

A kiadvány tartalmát az „Unicheck”  
online plágium-ellenőrző program segítségével ellenőriztük.



**A konferenciát és a kiadvány megjelenését  
Magyarország kormánya, továbbá a Nemzetstratégiai Kutatóintézet támogatta:**



Kiadó és nyomdai munkák: „RIK-U” Kft.  
88 000 Ungvár, Gagarin u. 36. E-mail: [print@rik.com.ua](mailto:print@rik.com.ua)  
Felelős vezető: Sztanyisevszkij Jevgen

ISBN 978-617-7868-12-4  
ISBN 978-617-7868-13-1 (T. 1)

© A szerzők, 2020  
© A szerkesztőbizottság, 2020  
© II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, 2020

ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМ. Ф. РАКОЦІ ІІ

**СОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ  
В СХІДНО-ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ: ПРОБЛЕМИ,  
ТЕНДЕНЦІЇ, НАПРЯМИ**

Міжнародна наукова географічна конференція  
Берегове, 26–27 березня 2020 року

**Збірник наукових робіт**

Том 1



ТОВ «РІК-У»

Ужгород

2020

УДК: 911.3(4-11)(4-191.2)  
Т– 32

Двотомний збірник містить матеріали доповідей міжнародної наукової географічної конференції *Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями*, яка мала відбутися 26–27 березня 2020 року в Закарпатському угорському інституті ім. Ф. Ракоці ІІ (м. Берегове), однак через епідемію коронавірусу та запровадження карантину була відкладена.

Підготовлено Видавничим відділом спільно з кафедрою географії та туризму Закарпатського угорського інституту ім. Ф. Ракоці ІІ

Редакційна колегія: *Олександр Бергхауер, Лорант-Дейнеш Давід, Мирослав Дністрянський, Дюло Фодор, Лівія Гергей, Шандор Генці, Тібор Іжак, Андрій Моца, Стефан Молнар Д., Йосип Молнар, Тібор Нодь, Наталія Олаг, Гейзо Папп, Еники Шаш, Галина Щука, Атілла Товт, Тімео Вінце, Ольга Вірван*

Технічне редагування: *Олександр Добош*

Верстка: *Вікторія Товтін, Мелінда Орбан, Олександр Добош*

Коректура: *Беатрікс Пустой-Гарці, Едіна Шін, Олександр Кордонець, Томаш Врabelь*

Обкладинка: *Стефан Молнар Д.*

УДК: *Бібліотечно-інформаційний центр “Опацої Черє Янош” при ЗУІ ім. Ф. Ракоці ІІ*

Відповідальні за випуск: *Ільдико Орос, Олександр Добош*

Матеріали видання рецензовані Науковою радою міжнародної наукової географічної конференції.

За зміст опублікованих статей відповідальність несуть автори.

Матеріали збірника були перевірені на наявність збігів і запозичень сервісом «Unicheck».



**Проведення конференції та друк видання здійснено за підтримки уряду Угорщини й Інституту національних стратегічних досліджень:**



Видавництво та поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»  
вул. Гагаріна 36, м. Ужгород, 88 000. Електронна пошта: [print@rik.com.ua](mailto:print@rik.com.ua)  
Генеральний директор: Євген Станішевський

ISBN 978-617-7868-12-4

ISBN 978-617-7868-13-1 (Т. 1)

© Автори, 2020

© Редакційна колегія, 2020

© Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ, 2020

FERENC RÁKÓCZI II TRANSCARPATHIAN HUNGARIAN  
COLLEGE OF HIGHER EDUCATION

**HUMAN GEOGRAPHICAL PROCESSES  
IN EAST CENTRAL EUROPE: PROBLEMS,  
TENDENCIES AND TRENDS**

International Geographical Conference  
Berehove, March 26–27, 2020

**Selected papers**

Volume 1



“RIK-U” LLC  
Uzhhorod  
2020

**УДК (UDC): 911.3(4-11)(4-191.2)**  
**T- 32**

The two-volume publication contains the speeches submitted for the international geographical conference under the title *Human geographical processes in East Central Europe: problems, tendencies and trends* that was to be held in Berehove, at Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education on 26–27 March 2020, but was postponed due to the quarantine preventive measures introduced as a result of coronavirus epidemic.

Prepared at the Publishing Department of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education in cooperation with the Department of Geography and Tourism

Editorial Board: *Sándor Berghauer, Lóránt Dénes Dávid, Myroslav Dnistrians'kiy, Gyula Fodor, Livia Gergely, Sándor Gönczy, Tibor Izsák, Andriy Motsa, István Molnár D., József Molnár, Tibor Nagy, Natália Oláh, Géza Papp, Enikő Sass, Halyna Shchuka, Attila Tóth, Tímea Vince, Olga Virván*

Technical editing: *Sándor Dobos*

Page proof: *Melinda Orbán, Sándor Dobos, Viktória Tótin*

Proof-reading: *Beatrix Pustai-Tárczy, Edina Sin, Oleksandr Kordonec, Tamás Vrabely*

Cover design: *István Molnár D.*

Universal Decimal Classification (UDC): *Apáczai Csere János Library of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education*

Responsible for publishing: *Ildikó Orosz, Sándor Dobos*

The research papers of the volume were proofread by the Scientific Council of the international geographical conference.

Authors are responsible for the content of the research papers.

The content of the research papers was checked by Unicheck Plagiarism Checker Service and Plugin.



**The conference and the publication of the research papers  
sponsored by the government of Hungary and the Research Institute for National Strategy:**



Publishing and printing: "RIK-U" LLC  
Gagarin Street 36, 88 000 Uzhhorod, Ukraine. E-mail: [print@rik.com.ua](mailto:print@rik.com.ua)  
Responsible manager: Jevgen Stanyisevskiy

ISBN 978-617-7868-12-4

ISBN 978-617-7868-13-1 (T. 1)

© Authors, 2020

© Editorial Board, 2020

© Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, 2020

# TARTALOM / ЗМІСТ / CONTENT

## 1. KÖTET / TOM 1 / VOLUME 1

ELŐSZÓ .....	23
ПЕРЕДМОВА.....	24
PREFACE .....	25
ПЕРЕДМОВА.....	26
ELŐSZÓ .....	27
PREFACE .....	28
<i>Plenáris előadások / Пленарні доповіді / Plenary Presentations .....</i>	<i>29</i>
<b>Маруняк Є. О.:</b> РЕГІОНАЛЬНА НЕРІВНІСТЬ ТА РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА: ПОШУК БАЛАНСУ .....	31
<b>Мезенцев К. – Провотар Н.:</b> НЕОДНОЗНАЧНІ ПРИМІСЬКІ ПРОСТОРИ: РОЗШИРЕННЯ ЧИ ЗВУЖЕННЯ ПОВСЯКДЕННИХ ПРАКТИК? .....	41
<b>Руденко Л. Г. – Дронова О. Л.:</b> ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: НАПРЯМКИ ВПРОВАДЖЕННЯ І ЗАВДАННЯ ГЕОГРАФІЇ .....	47
<i>Népesség- és társadalomföldrajz / Географія населення та соціальна географія / Population and Social Geography .....</i>	<i>53</i>
<b>Bagdi, Róbert:</b> ETHNIC MINORITIES AND THEIR LANGUAGE IN HUNGARIAN COUNTY SEATS – THE CENSUS OF 2011 .....	55
<b>Berki, Márton – Sivadó, Brigitta:</b> SECULARIZATION OR A RELIGIOUS REVIVAL? – RELIGIOSITY IN DUNAÚJVÁROS AND KAZINCBARCIKA DURING AND AFTER SOCIALISM.....	65
<b>Dancs György:</b> DEMOGRÁFIAI HELYZETKÉP ÉSZAKKELET-MAGYARORSZÁGON AZ 1831-ES KOLERAJÁRVÁNY IDEJÉN.....	73



<i>Дністрянський М. С.:</i> ОСНОВНІ ЕТАПИ ЗАСЕЛЕННЯ ГИРСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ.....	83
<i>Dusek Tamás:</i> AZ OKOSVÁROSOK KOMPLEX MUTATÓSZÁMAINAK TARTALMI ÉS MÓDSZERTANI KÉRDÉSEI.....	91
<i>Egri Zoltán – Uzzoli Annamária:</i> AZ EGÉSZSÉGEGYENLŐTLENSÉGEK NÉHÁNY ÖSSZEFÜGGÉSE A TÁRSADALMI-GAZDASÁGI EGYENLŐTLENSÉGEKKEL MAGYARORSZÁGON.....	99
<i>Fabula, Szabolcs – Ilcsikné Makra, Zsófia – Pál, Viktor – Lados, Gábor – Boros, Lajos:</i> MIGRATION INTENTIONS AND MOTIVES OF HEALTH WORKERS AND MEDICAL STUDENTS – A COUNTRY CASE STUDY FROM HUNGARY .....	107
<i>Гукалова І. В.:</i> ІСТОРИКО-ГЕОГРАФІЧНИЙ КОНТЕКСТ ОСМИСЛЕННЯ ПЕРЕДУМОВ ЗБАЛАНСОВАНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ .....	115
<i>Гаврилюк О.:</i> СОЦІАЛЬНА НЕРІВНІСТЬ У РАДЯНСЬКОМУ РОЗПОДІЛІ ЖИТЛА – ВІД СТАЛІНІЗМУ ДО РОЗВИНЕНОГО СОЦІАЛІЗМУ. РЕЗУЛЬТАТИ ПОЛЬОВОЇ РОБОТИ У МІСТІ ДНІПРО [ЕКС ДНІПРОПЕТРОВСЬК], УКРАЇНА .....	123
<i>Лейберюк О. М.:</i> МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПРОСТОРОВИХ БАЗ ДАНИХ ДЕМОГРАФІЧНИХ ХАРАКТЕРИСТИК НАСЕЛЕННЯ.....	133
<i>Molnár D. István:</i> A KÖZIGAZGATÁSI TÉRFELOSZTÁS VÁLTOZÁSAI KÁRPÁTALJÁN UKRAJNA FÜGGETLENNÉ VÁLÁSÁT KÖVETŐEN.....	139
<i>Molnár József:</i> MÓDSZEREK A NÉPESSÉG ELHELYEZKEDÉSE, ILLETVE A NÉPSŰRŰSÉG TÉRKÉPI ÁBRÁZOLÁSÁRA – KÁRPÁTALJA PÉLDÁJÁN.....	147
<i>Obádovics Csilla:</i> NÉPESEDÉSI FOLYAMATOK KÜLÖNBSEGEI A KÁRPÁT-MEDENCE NÉHÁNY ORSZÁGÁBAN .....	157
<i>Patkós Csaba – Tóth Antal:</i> MAGYAR FIATALOK MIGRÁCIÓJA EMPIRIKUS KUTATÁSOK TÜKRÉBEN .....	167

<b>Підгрушній Г. П. – Сікорська Л. Б.:</b> СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ІДЕНТИЧНОСТІ НАСЕЛЕННЯ МІСТ УКРАЇНИ .....	177
<b>Поливач К. А.:</b> МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИЯВЛЕННЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО КАРКАСУ УКРАЇНИ .....	185
<b>Пуґач С. О. – Мезенцев К. В.:</b> ПРОСТОРОВІ ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ СОЦІАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-МЕРЕЖ У ЗАКАРПАТСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	193
<b>Rigóczy Csaba:</b> A VÁROSI OTTHON-ATTITÚD VIZSGÁLATA .....	201
<b>Siskáné Szilasi Beáta – Halász Levente:</b> A KELET- ÉS KÖZÉP-EURÓPAI GAZDASÁGI ALAPÚ KIVÁNDORLÁS MINT ÉLETSTRATÉGIA – A SZUBJEKTÍV JÓL-LÉT SZINTJEI KÜLFÖLDÖN.....	211
<b>Tolnai Gábor:</b> KELET-KÖZÉP-EURÓPAI FŐVÁROSOK VÍZPARTI MEGÚJULÁSA BUDAPEST, BELGRÁD ÉS KIJEV PÉLDÁJÁN .....	221
<b>Tuza Benedek:</b> BELSŐ-ERZSÉBETVÁROS TÁRSADALMI KONFLIKTUSAI .....	231
<b>Veselicz Adél:</b> A LEADER HELYI AKCIÓCSOPORTOK MŰKÖDÉSÉNEK VIZSGÁLATA TERÜLETI EGYENLŐTLENSÉGI INDEXEK SEGÍTSÉGÉVEL.....	241
<b>Вірван О. О.:</b> ГЕНДЕРНИЙ АНАЛІЗ ДЕПУТАТСЬКИХ КОРПУСІВ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ БЕРЕГІВСЬКОГО РАЙОНУ .....	251
<i>Régiók és határok / Regioni та кордони / Regions and Borders.....</i>	257
<b>Bodó, Pál Bence:</b> EXTERNAL DEBT ACCUMULATION IN KYRGYZSTAN.....	259
<b>Cserniczkó István:</b> HOL A HATÁR, AVAGY MEDDIG TART EGY NYELVTERÜLET? EGY DIALEKTUSKONTINUUM ÖNÁLLÓ NYELVEKRE OSZTÁSÁNAK PROBLÉMÁI.....	269
<b>Elekes Tibor – Szilágyi Ferenc:</b> A HABSBERG BIRODALOM TÉRSZERVEZÉSI KÍSÉRLETEI DÉLKELET-ERDÉLYBEN .....	279

<b>Hajdú Zoltán:</b> TÉRKÖZÖSSÉGI, ÉRDEKKÖZÖSSÉGI, „SORS-KÖZÖSSÉGI” ÁLLAMCSOPORTOK FORMÁLÓDÁSA AZ EURÓPAI UNIÓ KELETI TÉRSÉGÉBEN.....	289
<b>Kozma, Dorottya Edina:</b> COMPOSITE SUSTAINABLE DEVELOPMENT INDICATORS IN CASE OF 28 EUROPEAN UNION MEMBER STATES.....	299
<b>Кравцова І. В.:</b> ГЕОГРАФІЧНИЙ ФЕНОМЕН ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЄВРОПИ .....	309
<b>Szabó Pál:</b> FOGYASZTÁSFÖLDRAJZI DIMENZIÓK A POSZT-SZOCIALISTA TÉRSÉGBEN .....	317
<b>Склярська О. І.:</b> ЕЛЕКТОРАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ У ПРИКОРДОННИХ ЕТНІЧНО НЕОДНОРІДНИХ РАЙОНАХ УКРАЇНИ.....	327
<i>Nemzeti kisebbségek által lakott térségek társadalmi és gazdasági pozíciói Kelet- és Közép-Európában / Соціальні та економічні позиції регіонів із компактним проживанням національних меншин у Східній та Центральній Європі / Social and Economic Positions of the Regions Inhabited with Ethnic Minorities in Central and Eastern-Europe .....</i>	335
<b>Körmöczi Gábor:</b> A NÉPI KULTÚRA TÁMOGATÁSPOLITIKÁJÁNAK TERÜLETI ASPEKTUSAI MAGYARORSZÁGON ÉS ROMÁNIÁBAN A CSÓRI SÁNDOR ALAP FINANSZÍROZÁSAINAK TÜKRÉBEN .....	337
<b>Linc Annamária:</b> A MAGYAR–UKRÁN HATÁRON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSEK LEHETŐSÉGEI ÉS KORLÁTAI.....	347
<b>Samu István – Kulcsár László:</b> ÖSSZENŐ, AMI ÖSSZETARTOZIK. A TÁRSADALMI ÉS GAZDASÁGI KAPCSOLATOK REKONSTRUKCIÓJA KÉT IPOLY MENTI FALUBAN A FOLYÓ SZEMKÖZTI OLDALÁN .....	355
<b>Szalkai Gábor:</b> SZIMBOLIKUS HARCOK A KÁRPÁTOK ÁTJÁRÓIBAN.....	365
<b>Tőzsér Anett:</b> A MAGYAR TURIZMUS KÁRPÁT-MEDENCEI SZINTŰ KITERJESZTÉSÉNEK INDOKOLTSÁGA ÉS LEHETŐSÉGEI.....	373

## 2. KÖTET / TOM 2 / VOLUME 2

<i>Turizmus / Туризм / Tourism</i> .....	407
<b>Алієв В. В.:</b> СПЕЦИФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	409
<b>Аріон О. В. – Бричук М. С.:</b> СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МИС- ЛИВСЬКОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	415
<b>Чернишова Т. М.:</b> SWOT-АНАЛІЗ ТА СТРАТЕГІЧНІ АЛЬ- ТЕРНАТИВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ В ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	425
<b>Elekes Tibor – Kápolnási Zsolt:</b> AZ AGYAGFALVA EMLÉK- HÁZ IDEGENFORGALMI JELENTŐSÉGE, OKTATÁ- SI-NEVELÉSI LEHETŐSÉGEI.....	431
<b>Gyuricza László – Szabó Balázs Attila:</b> A MAGYARORSZÁ- GI SKANZENEK IDEGENFORGALMI SZEMPONTÚ VIZSGÁLATA.....	437
<b>Kalmárné Rimóczi Csilla – Bakos Róbertné:</b> AZ ONLINE KOM- MUNIKÁCIÓ JELENTŐSÉGE AZ UTAZÁSI DÖNTÉ- SEKBEN.....	447
<b>Калмикова І. С. – Меліх О. О. – Меліх Т. Г.:</b> СОЦІАЛЬНО- ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ЗАКАРПАТСЬКІЙ ТА ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТЯХ.....	457
<b>Kampó Ildikó:</b> AZ EU-S TURISZTIKAI FEJLESZTÉ- SI PROGRAMOK MEGJELENÉSE KÁRPÁTALJA HEGYVIDÉKI TERÜLETEIN.....	465
<b>Kátay Ákos:</b> A GLOBÁLIS SZÁLLODAVÁLLALATOK TER- JESZKEDÉSI AKTIVITÁSA ÉSZTORSZÁG, LETT- ORSZÁG, LITVÁNIA, BELARUSZ, UKRAJNA ÉS MOLDOVA FŐVÁROSAIBAN.....	475
<b>Kóródi, Márta – Mondok, Anita – Szabó, Attila:</b> THE AWARE- NESS AND ACCEPTANCE OF THE TOURISM BRAND “HEART OF THE HUNGARIAN GREAT PLAIN” AND ITS ATTRACTIONS.....	485
<b>Lontai-Szilágyi Zsuzsanna – Oláh Natália – Tóth Nikoletta Marian- na – Gönczy Sándor:</b> KERESLETELEMZÉS A MAGYAR- ORSZÁGRÓL A KÁRPÁTALJAI BEREGVIDÉKRE ÉRKEZŐ TURISTÁK KÖRÉBEN.....	495

<i>Máltesics Péter – Varjas János: AZ INTERAKTÍV TANULÁS ÖSVÉNYEIN. HAZAI ÉS NEMZETKÖZI GEOPARKOK OKTATÁSI MEGOLDÁSAI.....</i>	505
<i>Машіка Г. В.: АТРАКЦІЯ ЯК ДОМІНУЮЧА СКЛАДОВА ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ .....</i>	515
<i>Mátyás Szabolcs – Tokodi Panna: A TURIZMUSBIZTONSÁG EGYES ÖSSZETEVŐINEK VIZSGÁLATA A VISEGRÁDI ORSZÁGOKBAN .....</i>	523
<i>Меліх О. О. – Калмикова І. С. – Меліх Т. Г.: НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ ЧЕРЕЗ СФЕРУ ТУРИЗМУ .....</i>	533
<i>Mondok, Anita – Szüle, Picabo Heder: ADULTS-ONLY HOTEL – A POTENTIAL SPECIALIZATION FOR SUCCESS? .....</i>	539
<i>Осінчук А. С.: ПРАВОВИЙ ДИСКУРС ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ .....</i>	549
<i>Пацюк В. С. – Герасімова С. В.: РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ПРОМИСЛОВИХ ОБ'ЄКТІВ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ В УКРАЇНІ.....</i>	557
<i>Papp Géza: A KÉZMŰVES TERMÉKEK IRÁNTI KERESLET KÁRPÁTALJA FESZTIVÁLJAIN .....</i>	565
<i>Sass Enikő – Berghauer Sándor: HELYZETKÉPAZ EGÁNEDE KÁRPÁTALJAI GAZDASÁGFEJLESZTÉSI PROGRAM TURIZMUSRA GYAKOROLT HATÁSAIRÓL .....</i>	575
<i>Sütő László – Baranyi Kinga – Baráz Csaba – Holló Sándor – Homoki Erika – Cs. Nagy Ádám – Gasztonyi Éva: A BÜKK-VIDÉK GEOPARK FÖLDTUDOMÁNYI ÉRTÉKEINEK ÉRTÉKELÉSE .....</i>	585
<i>Ситник О. І. – Хлевнюк О. Я. – Працьовитий М. М.: НЕПЕВНЕ МАЙБУТНЄ ЧИ ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ ГАЙВОРОНСЬКОЇ ВУЗЬКОКОЛІЙКИ .....</i>	595
<i>Смирнов І. Г.: ВОЄННИЙ ТУРИЗМ: ГЕТЬМАН П. КОНАШЕВИЧ-САГАЙДАЧНИЙ ЯК ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ВІЙСЬКОВИЙ ЛОГІСТ.....</i>	605
<i>Tarpai József: A KÁRPÁTALJAI MAGYAR KÖZÖSSÉG MEGMARADÁSÁT SZOLGÁLÓ KULTURÁLIS ÉS TURISZTIKAI FEJLESZTÉSEK AKTUÁLIS PÉLDÁI .....</i>	613

<b>Уварова Г. Ш.:</b> ФЕСТИВАЛЬНИЙ ТУРИЗМ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ, ГЕОГРАФІЯ І ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ .....	621
<b>Щука Г. П. – Сокол Т. Г.:</b> МОДЕРНІЗАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В ТУРИЗМІ: ПОТРЕБИ ТА МОЖЛИВОСТІ .....	629
<i>Környezeti problémák / Проблеми довкілля / Environmental problems.....</i>	635
<b>Apró Anna:</b> SZEMPONTOK A FÉNYSZENNYEZÉS OKTA- TÁSÁHOZ A TANTERVI SZABÁLYOZÁS VONAT- KOZÁSÁBAN .....	637
<b>Csoma Zoltán – Háger Krisztián – Csoma Zsuzsanna:</b> A VÉRKE CSATORNA ÜLEDÉKÉNEK NEHÉZFÉM-SZENNYE- ZETTSÉGE .....	643
<b>Dobó Marianna:</b> A VÁLTOZÁSKEZELÉSI MÓDSZERTAN ALKALMAZÁSÁNAK PROBLEMATIKÁJA A VÉ- DELMI IGAZGATÁS TÉRSÉGI TERVEZÉSÉBEN .....	651
<b>Hafenschner, Viktória Priscilla – Jankó, Ferenc:</b> ENVIRON- MENTAL CONTROVERSY ON THE GABCIKOVO- NAGYMAROS WATER DAM, THE DANUBE RIVER. THE ASPECTS OF HUNGARIAN SCIENCE .....	659
<b>Hardi Tamás – Hegyiné Bolla Katalin:</b> A SZUBURBANIZÁ- CIÓ KÖRNYEZETÁTALAKÍTÓ SZEREPE A GYŐRI AGGLOMERÁCIÓBAN .....	667
<b>Гінзула М. Я. – Смілик О. В. – Тесьолкіна Т. С.:</b> АНАЛІТИ- КА СТРАТЕГІЧНИХ ДОКУМЕНТІВ МЕНЕДЖМЕН- ТУ ВОДНОГО СЕКТОРУ КРАЇН ЦЕНТРАЛЬНОЇ ТА СХІДНОЇ ЄВРОПИ.....	675
<b>Ігнатишин В. В. – Іжак Т. Й. – Ігнатишин М. Б.:</b> МОНІТО- РИНГ ГЕОДИНАМІЧНОГО СТАНУ ЗАКАРПАТСЬ- КОГО ВНУТРІШНЬОГО ПРОГІНУ .....	683
<b>Ігнатишин В. В. – Вербицький С. Т. – Ігнатишин А. В.:</b> ГЕО- ФІЗИЧНІ ПОЛЯ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ЕКОЛОГІЧНО НЕ- БЕЗПЕЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ НА ЗАКАРПАТТІ.....	691
<b>Kajati, György – Németh, Mercédesz:</b> THE ROLE OF LOCAL PRODUCTS IN EDUCATION AND THE ERASMUS+ PROGRAM .....	699

<b><i>Kályko A. – Bászjuk T. – Cselle D. – Napcsák I.:</i></b> A POLISSZJAI-ALFÖLD FOLYÓINAK JELENLEGI ÁLLAPOTA ÉS KÖRNYEZETI PROBLÉMÁJA.....	707
<b><i>Лісовський С. А.:</i></b> РОЛЬ ГЕОГРАФІЇ У ВПРОВАДЖЕННІ ПРОЦЕДУРИ СЕО ПРИ РОЗРОБЦІ ПЛАНІВ ПРОСТО-РОВОГО РОЗВИТКУ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД.....	713
<b><i>Solymos Karolina – Csoma Zoltán:</i></b> AKÁRPÁTALJAI-ALFÖLD TALAJAI FELVEHETŐ MIKROELEM-TARTALMÁNAK ÉS -ELLÁTOTTSÁGÁNAK ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA ELTÉRŐ HATÁSMECHANIZMUSÚ KIVONÓSZEREKBE.....	723
<b><i>Vince Tímea – Csoma Zoltán – Molnár D. István – Gönczy Sándor:</i></b> A FELSZÍNI VIZEK NEHÉZFÉM-TARTALMÁNAK VIZSGÁLATA A NAGYMUZSALYI ARANYBÁNYA MEDDŐINEK KÖRNYEZETÉBEN .....	731

# A HABSBURG BIRODALOM TÉRSZERVEZÉSI KÍSÉRLETEI DÉLKELET-ERDÉLYBEN

*Elekes Tibor – Szilágyi Ferenc*

*Miskolci Egyetem, Partiumi Keresztény Egyetem  
ecoeti@uni-miskolc.hu, szilfester@gmail.com*

## **Abstract**

SPATIAL ORGANISATION EXPERIMENTS  
OF HABSBURG EMPIRE IN SOUTHERN TRANSYLVANIA

*Elekes, Tibor – Szilágyi, Ferenc*

*The first radical transformation of the traditional county-seat-region system took place between 1784–1790. The area of Transylvania was divided into 10 counties, including 1–7 earlier administrative units between 1784–1786, then in to 11 new heterogeneous counties divided into 3 districts between 1786–1790. Between 1850–1856 there were 5 „ethnically based” military districts, then between 1856–1860 there were 10 districts. After both reorganizations, the traditional spatial organisation was restored until 1876. Counties and districts of similar size to those created in the Habsburg era, were established during the post World War II administrative reorganisation.*

**Keywords:** *Habsburg Empire, spatial structure, Transylvania*

## **Bevezetés**

A vármegye-szék-vidék rendszer megszervezése elkezdődött a 11. században, és térkeretet biztosított a társadalmi, gazdasági, politikai élet számára a Magyar Királyságban, majd az Erdélyi Fejedelemség idején. Az erdélyi vármegyék a 11. században, a székely és szász székek, vidékek a 13–14. századra már működő területegységek (Köpeczi 1993, Bereznay 2011).

Ezzel párhuzamosan zajlott a római katolikus egyház térszervezése az érsekség-püspökség-főesperesség-esperesség-plébánia szintjén. A reformáció idején ezzel párhuzamosan alakították ki a protestáns egyházak területegységeit. A 17–18. századra az erdélyi római katolikus, evangélikus, református, unitárius, ortodox és görögkatolikus egyházak jól lehatárolt, egymást akár többszörösen is átfedő téregységekkel működtek és működnek napjainkig (Köpeczi 1993, Egyed 2016).

Erdély keleti és déli peremén határőrvidéket szerveztek 1764–1766 között. Kialakítása a Habsburg Birodalom török elleni katonai védelmének megerősítését szolgálta. Megszervezése megtorlásba torkolló ellenállást váltott ki a Székelyföldön (madéfalvi veszedelem: „Siculicidium” 1764. január 7.) (Egyed 2016). Az 1764-ben létrehozott székely és az 1766-ban



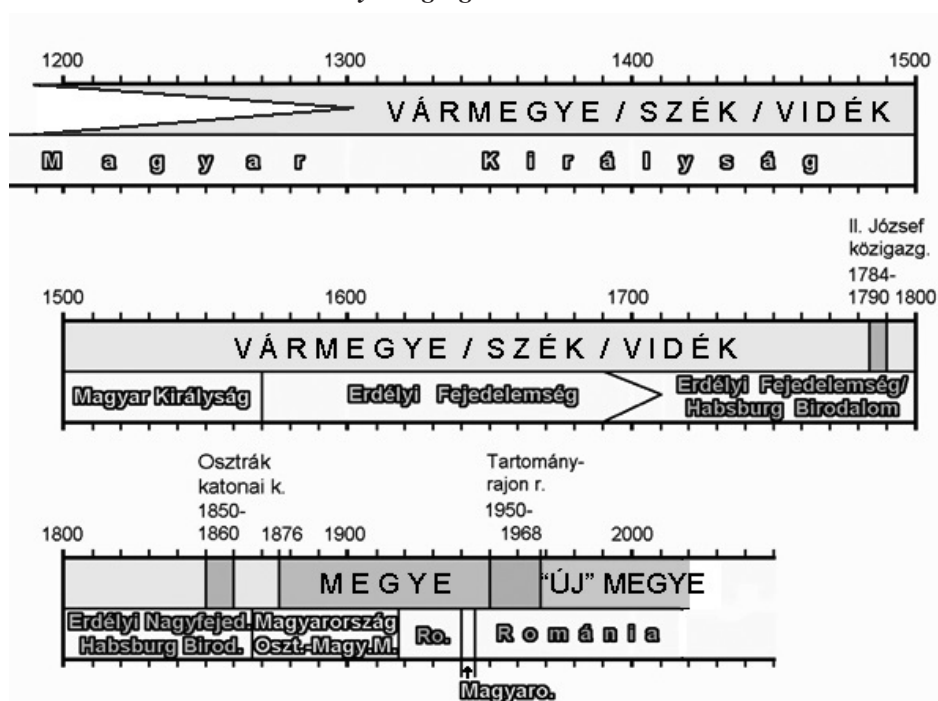
kialakított román határörvidéket katonai, politikai jelentőségük leértékelődése után, az 1800-as évek második felében fokozatosan felszámolták (Köpeczi 1993, Szabó 2003).

### Két átszervezési kísérlet a Habsburg Birodalom idején

A Habsburg időkben felértékelődött a „világi” közigazgatás szerepe (Gyenezse és mtsai 2011). A több évszázadon át működő térszerveződés első átalakítási kísérletére 1784–1790, a másodikra 1850–1860 között került sor (Vistai, Elekes 2011, Hermann 2016) (1. ábra).

1. ábra

#### *Erdély közigazgatási rendszerei*



1784-ben az „ésszerűsítés jegyében” kialakított 10 új erdélyi terület-egység 1–7 korábbi közigazgatási egységet (vármegye, szék, vidék) foglalt magába. Gazdasági, társadalmi, etnikai, felekezeti, történelmi és sokszor természetföldrajzi szempontból „heterogén”, az „oszd meg és uralkodj” elv alkalmazására alkalmas közigazgatási egységek kialakításánál „sajátos kompromisszumot” alkalmaztak (Bereznay 2011, Elekes 2011).

Az evangélikus szászok és ortodox románok által lakott Barcasági-medence központjához, az akkor túlnyomórészt evangélikus németek által lakott Brassóhoz sorolták a református, római katolikus és kisebb részt unitárius székelyek által lakott Háromszéket, a hagyományosan Csíkszékhez kötődő Kászonszéket, az Udvarhelyszékhez kapcsolódó Bardóc-(fiú)széket, valamint a történelmi Háromszék és Brassó vidéke közé ékelődő Felső-Fehér megyei területeket. A Keleti-Kárpátok vonulatai által lehatárolt Barcasági-, Alsó- és Felső-Háromszéki, Kászoni- és Baróti-hegyközi medencéket magába foglaló területegység neve, „a kompromisszum jegyében” Háromszék lett.

Fogaras központhoz sorolták a történelmi Fogaras vidékét, a Szászföld székeinek egy részét és a Felső-Fehér megyei területeket. A Fogarasi-hegylábi medencét és az Erdélyi-medencei dombsági területeket magába foglaló Fogaras megye lakói ortodox és görögkatolikus románok, evangélikus szászok és protestáns magyarok.

Dombsági területeket, de a több évszázados, eltérő történelmi, társadalmi-gazdasági fejlődés eredményeként kialakult székelyföldi Marosszéket, a történelmi Küküllő vármegyét és Segesvár szász széket sorolták a túlnyomórészt református magyarok által lakott Marosvásárhely központú Küküllő területegységhez. Lakói protestáns, kisebb részt római katolikus magyarok, görögkatolikus és ortodox románok, valamint evangélikus szászok.

Csik és Gyergyó történelmük során először kerültek Udvarhelyszékkel azonos közigazgatási egységbe. A hegységközi-medencék és a hegyvidék adottságaihoz alkalmazkodó csíki és gyergyói római katolikus székelyek kerültek a nagyobb részt dombvidéki gazdasági életet folytató, többnyire protestáns, kisebb részt római katolikus Udvarhelyszékhez. Két évtizeddel a madéfalvi veszedelem után az új Udvarhely megye székhelye az „oszd meg és uralkodj” jegyében az erős protestáns vonásokat őrző Székelyudvarhely lett.

A többi erdélyi területegység kialakításánál is történelmi vármegyék, szász és székely székek, vidékek összevonására, felszámolására került sor.

Történelmi közigazgatási központok (Segesvár, Medgyes, Sepsiszentgyörgy, Kézdivásárhely, Kőhalom stb.) lettek az új székhelyek alárendeltjei.

1786-ban a korábbi 10 megyét 11 megyébe átszervezve az erőteljesebb központosítás érdekében 3 nagy kerületbe osztották. A kerületi bizottsági székhelyek kiválasztásánál (Kolozsvár, Nagyszeben, Fogaras) valószínű Erdély hármaskörének szerkezetét is figyelembe vették. II. József halála után, 1790-től visszaállt a hagyományos, vármegyék, székek, vidékek közigazgatási rendszere (Elekes 2011, Bajtalan 2013).

A második osztrák közigazgatási átszervezésre az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc után került sor (Bielz 1857, Csizmadia 1976). Az 1850-ben Erdélyben kialakított 5 „etnikai” alapú (2 magyar, 2 román, 1 német többségű) katonai kerület, a katonai körzetekkel és alkörzetekkel a felügyelet és a megtorlás eszközeként működött. Aranyosszék kivételével a történeti Székelyföldet magába foglaló Udvarhelyi, valamint a Kolozsvári kerület magyar, a Beszterce és Szászrégen térségét is magába foglaló történeti Szászföld (Királyföld) a német többségű Nagyszebeni katonai kerületként működött. Északkelet- és Délnyugat-Erdély a Rettegi, illetve a Gyulafehérvári román többségű katonai kerülethez tartozott (Wagner 1977).

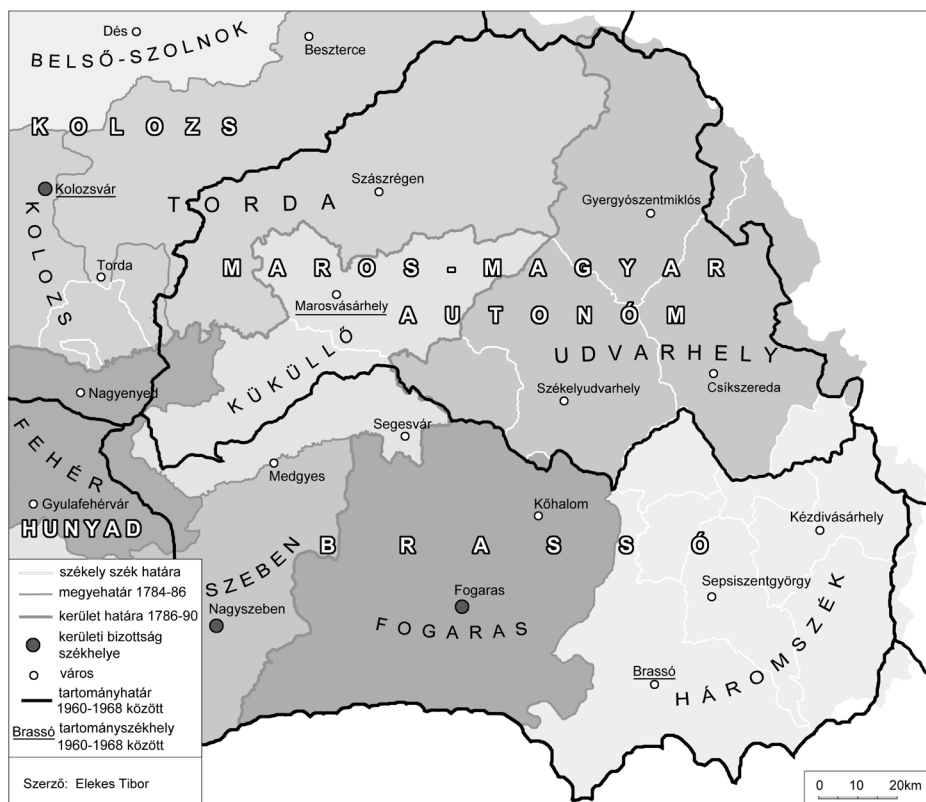
1856–1860 között a korábbi 5 helyett 10 kerületet alakítottak ki Erdélyben (Hajdú 2001). Ez az átszervezés térbeli hasonlóságot mutat az 1784-es felosztással, de itt gyakoribb a történeti vármegyék, székek területének felosztása a szomszédos, új katonai kerületek között. Ismét Brassó igazgatása alá került Háromszék túlnyomó része, az Udvarhelyi kerülethez tartozott Csík, Gyergyó, Kászon, de ide sorolták Miklósvárszéket is. Ismét Marosvásárhelyhez osztották be a történeti Küküllő vármegye túlnyomó részét. A dél-erdélyi Szászföld nyugati része a Nagyszeben központú területegységhez tartozott.

1860-tól, a politikai enyhülés jegyében visszaállították a hagyományos rendszert, és ezt működtették a kiegyezés után 1876-ig, a modern polgári közigazgatás bevezetéséig (Umlauf 1886, Hajdú 2001).

### **Térbeli hasonlóságok az osztrák és a II. világháború után alkalmazott közigazgatási rendszerek között**

Jelentős hasonlóságot, „határátfedéseket” azonosíthatunk a Habsburg időkben lehatárolt területegységek térképeit összevetve a II. világháború utáni térfelosztásokkal.

## 2. ábra

*Délkelet-Erdély térfelosztása 1784–1790 és 1960–1968 között*

Az 1960-ban létrehozott Brassó tartomány déli határa teljes egészében azonos az 1784–1790 közötti Háromszék és Fogaras hegygerinceken húzódó korábbi ország-, illetve vármegye és székhatárokkal. Az északi tartományhatár részben azonos a II. József idejében kialakított Háromszék és Fogaras, illetve Udvarhely megye közti közigazgatási választóvonalal. Az I. világháború után Brassó város nyolc évszázados határközeli helyzete országközponti helyzetre cserélődött, gazdasági, stratégiai, közigazgatási szerepe felértékelődött Romániában (Benedek 2006, Bucur 2012). Az 1950–1968 közötti felosztásban folyamatosan tartományközpont, az osztrák átszervezések idején jelentősebb szerephez jutott Nagyszebennel és Fogarassal ellentétben (2. ábra). A tartomány keleti határa is hegygerincekhez igazodik, de a történelmi Csík és



## 4. ábra

*Délkelet-Erdély térfelosztása 1854–1860 között, valamint 1968-tól napjainkig*



### Összefoglalás

A több évszázadon át működő térszerveződés első átalakítási kísérletére 1784–1790, a másodikra 1850–1860 között került sor (Elekes 2011, Szilágyi 2013, Elekes 2016).

Jelen tanulmány a korábban elkészített és megjelent térképek segítségével összeállított 1. ábrán összegzi az Erdélyben alkalmazott közigazgatási rendszereket a legrégebb időktől napjainkig.

A Habsburg időkben kialakított két rövid életű átszervezési kísérlet térfelosztási változásait összegeztük történelmi területek, tájegységek viszonylatában. Gazdasági, társadalmi, etnikai, felekezeti, történelmi és sokszor természetföldrajzi szempontból „heterogén”, az „oszd meg és uralkodj” elv alkalmazására alkalmas közigazgatási egységek kialakításánál „sajátos kompromisszumot” alkalmaztak a területegység neve és központja

viszonylatában. Mindkét átszervezés a több évszázados, önrendelkezésen alapuló székely és szász területek ideiglenes felszámolását eredményezte. Ezen sajátosságok feltárásában, az „átszervezési logika” megértésében nyújt segítséget tanulmányunk.

Ugyancsak új eredmény az osztrák időkben kialakított területegységek és a II. világháború után létrehozott tartomány-, illetve megyerendszer kartográfiai módszerrel bizonyított területi hasonlóságai. Az 1960–1968 közötti Brassó tartomány déli és részben északi és keleti határa megegyezik az 1784–1790 közti Fogaras és Háromszék déli és északi, valamint Udvarhely megye déli határával. Az 1784–1790 közti időszak és az 1968-tól napjainkig érvényben levő térfelosztásnál hasonló kiterjedésű a korábbi Udvarhely és a mai Hargita megye. Az 1854–1860 és az 1968-tól napjainkig alkalmazott térfelosztásnál területi hasonlóságra utal a korábbi Udvarhelyi kerület és a mai Hargita megye, illetve a korábbi Nagyszebeni kerület és a mai Szeben megye.

A tanulmányozott terület legrégebbi, napjainkig fennmaradt megye-nevei a XI. században már használt Kolozs és Fehér. Későbbi eredetűek a mai is használatos Brassó, Szeben és Maros nevek. A székelyföldi tömbmagyarság történelmi szék- és megye-nevei helyett 1968-tól a Hargita és Kovászna neveket használjuk.

### Köszönetnyilvánítás

„A cikkben/előadásban/tanulmányban ismertetett kutató munka az EFOP-3.6.1-16-2016-00011 jelű „Fiatalodó és Megújuló Egyetem – Innovatív Tudásváros – a Miskolci Egyetem intelligens szakosodást szolgáló intézményi fejlesztése” projekt részeként – a Széchenyi 2020 keretében – az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.”

### Irodalom

- Bajtalan H. 2013: A regionalizáció folyamata Romániában: 1859–2013. Erdélyi Társadalom. 11 évfolyam 2. szám. pp. 67–84.
- Benedek J. 2006: Területfejlesztés és regionális fejlődés. Presa Universitară Clujeană. Cluj-Napoca. 299p.
- Bereznay A. 2011: Erdély történetének atlasza Méry Ratio Kiadó, Somorja. 223p.
- Bielz, E. A. 1857: Handbuch der Landeskunde Siebenbürgens, eine physikalisch-statistisch-topographische Beschreibung dieses Landes. Hermannstadt.



- Bucur C. 2012: Organizarea administrativ-teritorială a României între tradiție istorică, dictat politic, sincronism european, decizie administrativă și analiză științifică. Urbanism serie nouă 2012/11. București. pp.50–56,
- Csizmadia A. 1976: A magyar közigazgatás fejlődése a XVIII. századtól a tanácsrendszer létrejöttéig. Akadémiai Kiadó, Budapest. 560p.
- Egyed Á. (főszerk.) 2016: Székelyföld története I-II-III. MTA BTK–EME–HRM Székelyudvarhely. 582p, 735p, 859p.
- Elekes T. 2011: Székelyföld közigazgatás-földrajzi változásai a 13. századtól napjainkig Földrajzi Közlemények, 135. 4, pp. 415–429.
- Elekes T. 2016: Székelyföld földrajza és közigazgatása. In: Egyed, Á. (főszerk.) 2016: Székelyföld története I. MTA BTK–EME–HRM Székelyudvarhely. pp.55–71.
- Gyenizse P.–Lovász Gy.–Tóth J. 2011: A magyar településrendszer PTE TTK Földrajzi Intézet, Pécs. 192p.
- Hajdú Z. 2001: Magyarország közigazgatási földrajza Dialóg-Campus Kiadó, Budapest-Pécs. 334p.
- Hermann G. M. 2016: Udvarhelyszék a Habsburg uralom berendezkedése és konszolidációja idején. In: Hermann G.M.–Zepezaner J.–Elekes T.: Udvarhelyszék – a közigazgatás és a közélet története. Pro Print Könyvkiadó, Csíkszereda, pp. 121–136.
- Köpeczi B. (szerk.) 1993: Erdély rövid története Akadémiai Kiadó, Budapest. 684p.
- Szabó M. A. 2003: Erdély, Bánság és Partium történeti és közigazgatási helységnévtára. I-II. Pro-Print Kiadó, Csíkszereda.
- Szilágyi F. 2013: Közigazgatás a Partiumban. Partium Kiadó, Nagyvárad. 288p.
- Vistai A. (interneten közzétéve hely és időpont nélkül): Erdélyi helynévkönyv I–III. Tekintő. 1211p. <https://docplayer.hu/6019346-Tekinti-erdelyi-helynevkonyv-adattari-tallozasbol-osszehozta-vistai-andras-janos.html>
- Wagner, E. 1977: Historisch-statistisches Ortsnamenbuch für Siebenbürgen. Böhlau Verlag Köln-Wien.
- Umlauf, F. 1886: Geographisches namenbuch von Österreich-Ungarn. Eine erklärung von Länder- Völker- Gau- Berg- Flus und Ortsnamen. Wien.



**Т– 32 Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями.** Збірник наукових робіт Міжнародної наукової географічної конференції «Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями», Берегове, 26–27 березня 2020 року. Том 1 / Редакційна колегія: Олександр Бергхауер, Лорант-Дейнеш Давід, Мирослав Дністрянський, Дюло Фодор, Лівія Гергей, Шандор Генці, Тібор Іжак, Андрій Моца, Стефан Молнар Д., Йосип Молнар, Тібор Нодь, Наталія Олаг, Гейзо Папп, Еники Шаш, Галина Щука, Атілла Товт, Тімео Вінце, Ольга Вірван – Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2020. – 384 с. (угорською, українською та англійською мовою)

**ISBN 978-617-7868-12-4**

**ISBN 978-617-7868-13-1 (Т. 1)**

Двотомний збірник містить матеріали доповідей міжнародної наукової географічної конференції «Соціально-географічні процеси в Східно-Центральній Європі: проблеми, тенденції, напрями», яка мала відбутися 26–27 березня 2020 року в Закарпатському угорському інституті ім. Ф. Ракоці ІІ (м. Берегове), однак через епідемію коронавірусу та запровадження карантину була відкладена.

**УДК: 911.3(4-11)(4-191.2)**

*Наукове видання*

СОЦІАЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ПРОЦЕСИ  
В СХІДНО-ЦЕНТРАЛЬНІЙ ЄВРОПІ: ПРОБЛЕМИ,  
ТЕНДЕНЦІЇ, НАПРЯМИ

Міжнародна наукова географічна конференція  
Берегове, 26–27 березня 2020 року

Збірник наукових робіт

Том 1

2020 р.

Редакційна колегія:

*Олександр Бергхауер, Лорант-Дейнеш Давід, Мирослав Дністрянський,  
Дюло Фодор, Лівія Гергей, Шандор Генці, Тібор Іжак, Андрій Моца,  
Стефан Молнар Д., Йосип Молнар, Тібор Нодь, Наталія Олаг, Гейзо Папп,  
Еники Шаш, Галина Щука, Атілла Товт, Тімео Вінце, Ольга Вірван*

Технічне редагування:

*Олександр Добош*

Верстка:

*Вікторія Товтін, Мелінда Орбан, Олександр Добош*

Коректура:

*Беатрікс Пустой-Тарці, Едіна Шін, Олександр Кордонець, Томаш Врabelь*

Обкладинка:

*Стефан Молнар Д.*

Відповідальні за випуск:

*Льдіко Орос, Олександр Добош*

**Видавництво та поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»**

вул. Гагаріна 36, м. Ужгород, 88 000. Електронна пошта: [print@rik.com.ua](mailto:print@rik.com.ua)

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного  
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції  
Серія ДК 5040 від 21 січня 2016 року*

Підписано до друку 28.07.2020. Шрифт «Times New Roman».  
Папір офсетний, щільністю 80 г/м<sup>2</sup>. Ум. друк. арк. 31,0. Формат 70x100/16.  
Замовл. №1861/1. Тираж 300.